

ЯК СТАТИ
ГОРОЖАНИНОМ
СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

З друкарні „Свободи”,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Як стати горожанином Сполучених Держав.

З друкарні „Свободи”, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Для того, щоби в Америці натуралізуватися, значить стати горожанином (*citizen*) Сполучених Держав, кожний чужинець мусить перейти три ступені.

ПЕРШИЙ ступень в натуралізації називається заявою заміру (*declaration of intention*). Чужинець мусить зробити в суді заяву, що він хоче стати американським горожанином, або, як звичайно говориться, мусить найсамперед взяти „перші папери”. Зробити се може кожний чужинець, котрому минуло вісімнайцять літ, коли небудь після того, як він рішився осістися в Сполучених Державах і прийняти американське горожанство, хочби й зараз по приїзді в Америку. Таку заяву заміру прийме чи то, як звичайно кажуть, видасть йому перші папери, кожний суд, який має право натуралізувати чужинців, в тім дистрікті, де він мешкає.

ДРУГИЙ ступень — треба зробити подання о горожанство (*petition for naturalization*) аби взяти „другі папери”. Не ранше, як два роки і не пізнійше, як сім літ після заяви заміру (перших паперів) аплікант мусить подати в суд прохання, щоби його прийняли за горожанина Сполучених Держав. Для того він мусить прожити в Сполучених Державах що найменше пять літ перед внесенням подання, і з тих пяти літ що найменше цілий останній рік мусить мешкати в тім стейті, де вносить подання.

ТРЕТЕ — вирішення справи перед судом (final hearing). Аплікант мусить прийти перед суд з двома свідками, відержати екзамін, зложити присягу на вірність Сполучених Держав і дістати на писмі свідоцтво горожанства (certificate of citizenship). Поміж внесенням подання о горожанство і остаточним вирішенням справи в суді мусить минути що найменше дев'ятьдесят днів.

Ті три ступені натуралізації треба з окрема пояснити.

I. ЗАЯВА ЗАМІРУ.

(Declaration of Intention)

Перша форма.

Найсамперед аплікант (хто старається о горожанство) повинен дістати собі так звану форму 2213, друкований формулар з цілім рядом питань під спільним заголовком „Факти для заяви заміру” (Facts for Declaration of Intention). Та форма не коштує нічого і можна її дістати в суді в федерального натуралізаційного екзамінатора і звичайно в якій небудь публичній школі. Аплікант повинен її виповнити, значить написати відповіди на всі поставлені там питання. Коли він сам не вміє писати або не вміє по англійськи то може взяти собі кого небудь до помочі, щоб помог йому виповнити той формулар. Натуралізаційні екзамінатори, учителі публичних шкіл і деякі організації роблять се даром і безплатно.

Факти для заяви заміру.

На тій формі 2213 аплікант мусить написати: як називається (правдиве ім'я і коли ще якого іншого уживає, то й те інше), скільки йому літ, чим займається, як виглядає (краска шкіри, волося, та очей, зріст, вага, особливі прикмети), де й коли

родився, де тепер мешкає, в якім місті і в якій країні жив перед виїздом в Америку, з якого порту емігрував, на якім корабли, котрого дня і до якого американського порту приїхав, і врешті в якій державі він був доси горожанином і чи зрікається підданства свому дотеперішньому правительству. Все те мусить бути вписане точно і по правді. Всі ті факти судовий урядовець переписує потім в заяву заміру (перші папери) і коли в ній щонебудь подано неправдиве, то й сама заява по закону не важна.

Заява заміру.

Виповнивши ту форму 2213 аплікант повинен занести її до офісу судового урядовця (clerk of the court) — будьто в федеральнім (United States District Court), будьто в котрімсь з стейтових судів що має право натуралізувати чужинців, — в тім дистрикті де мешкає. На основі фактів списаних аплікантом на тій формі, судовий урядовець виписує йому заяву заміру (declaration of intention), которую апліканат тамже в суді мусить підписати і заприсягнути. Неграмотний може підписати значком (хрестиком). Аплікант не потребує вміти ні говорити, ні читати або писати по англійськи. До суду може іти сам, свідків не треба. За списання і зареєстровання тої заяви заміру, судовому урядовцеві платиться одного доляра. Аплікант дістає копію своєї заяви або так звані перші папери.

Що значить заява заміру.

Та списана і заприсяжена в суді заява значить, що чужинець має замір стати горожанином Сполучених Держав, мешкати постійно в Америці і зреکтися раз на завше підданства всякій чужій державі, з окрема тій, в котрій він був горожанином

чи підданим. Однаке зробивши ту заяву чужинець ще відразу не стає американським горожанином ні не тратить горожанства в своїй країні. Се лише перший ступінь на дорозі до американського горожанства.

2. ПОДАННЯ О ГОРОЖАНСТВО.

(Petition for Naturalization)

Коли можна внести подання.

Другий степень до горожанства — се прошення о натуралізацію в Сполучених Державах, яке треба подати теж в суд, в бюрі судового урядовця. Аплікант може внести те подання не раніше як два роки і не пізнійше, як сім літ після того, як зробив заяву заміру (дістав перші папери), і аж тоді, коли що найменше пять послідних літ без перерви жив в Сполучених Державах. Наприклад, коли чужинець вже по однім році побуту в Америці заявив в суді свій замір стати американським горожанином і дістав перші папери, то подання о горожанство він може внести аж чотири роки після того так, щоб в купі було пять літ побуту в Америці. Коли-ж, наприклад, ту першу заяву він зробив аж по пяти літах побуту в Америці, то до подання о горожанство він все ще таки мусить чекати два роки. Коли від заяви заміру минуло сім літ і аплікант не вніс подання о горожанство, то та заявка (перші папери) стає неважна, аплікант мусить зробити нову (що раз взяти перші папери) і чекати ще два роки.

Час побуту в Сполучених Державах.

Закон постановляє, що перед внесенням подання о горожанство чужинець мусить мешкати в Сполучених Державах безпереривно пять літ, а в тім стейті, де вносить подання, що найменше

цілий рік. Розуміється, тих п'ять літ він не мусить мешкати на тім самім місци і в тім самім місті Сполучених Держав; може пересилятися скільки схоче, аби лише взагалі в Америці пробути п'ять літ. Навіть не вимагається, аби подання о горожанство вносив в тім самім суді, в котрім зложив заяву заміру стати американським горожанином; в однім суді можна взяти перші папери, а в іншім суді, в котрім аплікант вносить подання о горожанство, він мусить мешкати щонайменше цілий послідний рік.

Як сказано, закон вимагає, аби аплікант мешкав в Сполучених Державах безпереривно п'ять літ, а в стейті один рік. Та се не значить що на протязі того часу він не сміє вийхати за границю. Такий виїзд на скільки тижнів або скільки місяців, в гостину чи за ділом, не перериває безпереривного побуту в Америці і не є перешкодою для осiąгнення горожанства, як що аплікант весь той час мав добросовісний намір вернутися і лишитися постійно в Сполучених Державах. Однаке від апліканта, котрий виїздить за границю, суд може вимагати доказу, що такий замір в його був.

Знання англійської мови

Хто вносить подання о горожанство, мусить вміти говорити по англійськи, хиба що він взагалі не може говорити (німий). Від знання англійської мови звільнені лише ті, що взяли земельні надії з публичних земель Сполучених Держав.

Вступна форма.

Ще перед внесенням подання о горожанство, аплікант повинен дістати собі окремий формулляр або-ж так звану „форму ч. 2214”, щоби на ній виказати всі факти і дати потрібні для подання. Називається той формулляр „вступною формою для подання о горожанство”, (Preliminary Form for Petition for Naturalization). Дістати її можна в су-

дового урядовця, в федерального натуралізаційного екзаменатора і часто в якій небудь публичній школі. Для того, щоб її дістати, свідків не треба і не платиться за неї нічого.

Виповнивши ту форму, значить виписавши відповіди на всі поставлені в ній питання, аплікант повинен занести її або післати поштою разом з своїми першими паперами до натуралізаційного екзаменатора, якого адрес є поданий на тій самій формі.

Посвідка прибуття.

Від всіх чужинців, які прибули до Америки пізніш, як 29 червня 1906 р., вимагається, ще до подання о горожанство так званої посвідки прибуття (*Certificate of Arrival*). Однаке сам аплікант не потребує цею турбуватися. Дістає її з Вашингтону натуралізаційний екзаменатор після того, як аплікант передав їому вступну форму ч. 2214. Діставши ту посвідку натуралізаційного екзаменатор повідомляє апліканта де й коли він має прийти для вступного екзамену і підписання подання.

Коли аплікант прибув в Америку перед 29-тим червня 1906 р., то посвідки прибуття не треба.

Вступний екзамен.

Діставши візвання від натуралізаційного екзаменатора, аплікант з своїми двома свідками повинен ставитися в його бюрі, де переглядають його папери екзамінують його самого і його свідків. Свідки мусять посвідчити, що знають апліканта, що були з ним добре знакомі весь час, для якого закон вимагає свідоцтва, і що він чоловік чесний і з характером. Сам аплікант мусить виказатися, що він знає основи американського державного ладу, так що може розуміти свої горожанські права і обовязки. Для того він мусить зна-

ти головні основи американської конституції і де-
що з історії Сполуч. Держав і мусить відповісти
на питання про форму американського правління,
федеральні, стейтові і міські уряди, хто їх вибирає
або настановляє та яка їх влада.

Подання о горожанство.

Коли натуралізаційний екзаменатор переко-
нався, що всі папери апліканта в порядку, що він
може відповісти на всі поставлені йому питання
і що свідки можуть за його посвідчти, тоді відси-
лає його разом з свідками до судового урядовця
(clerk of the court) котрий пише й виготовляє для
його подання о горожанство. Аплікант мусить
його підписати своєю власною рукою, а два свід-
ки мусять потвердити присягою (affidavits). Ті
айфіdevіти виготовляє теж судовий урядовець, а
свідки підписують їх і заприсягають в той сам час,
коли аплікант підписує подання. Аплікант мусить
вміти говорити по англійськи, хиба що фізично
взагалі не може говорити (німий) або, що має зе-
мельний наділ з публичних земель (homestead).

За виконення і зареєстровання подання в су-
ді належиться оплата в сумі чотирох долярів.

Свідки.

Оба свідки апліканта мусять бути горожанами
Сполучених Держав. Як що вони натуралізовані
горожане, то мусять мати з собою посвідки (cer-
тифікати) горожанства.

Коли аплікант жив в тім самім стейті всі п'ять
літ, то два свідки мусять посвідчти, що знали
його особисто весь той час, що він мешкав в Спо-
лучених Державах і в тім стейті цілих п'ять літ і
що як людина з добрим моральним характером і
з всякого іншого погляду він заслугує того, аби
його прийняти за горожанина Сполучених Дер-
жав.

Коли аплікант не прожив цілих пять літ в тім стейті, де вносить подання о горожанство, то його свідки мусять посвідчити лише про його побут в тім стейті — значить, що найменше цілий послідній рік — і про його моральний характер. Свідки можуть лише на тій основі свідчити, що знали його особисто останній час пятилітнього побуту в Америці, значить ті роки, які він прожив в іншім стейті, можна доказати аж на посліднім переслуханню в суді (Final Hearing) або тими самими свідками, як що вони в той час особисто знали, де він живе і що робить, або другою парою свідків. Ті другі свідки, що знають про його побут в іншім стейті, теж мусуть свідчити або устно або письменною заприсяженою заявою. Формуларі для такої заяви разом з інструкціями для свідків можна дістати в суді.

Однаке треба тямити, що більш, як одну пару свідків допускається лише тоді, коли аплікант мешкав в ріжких стейтах. Наприклад, як що з пяти літ свого побуту в Америці він три роки мешкав в Філаделфії, а два роки в Нью Йорку, то одна пара свідків може свідчити про його життя в Філаделфії, а друга пара про його життя в Нью Йорку. Коли-ж він цілих пять літ прожив в одному стейті, де вносить подання, то ті самі свідки мусять справдити весь той час його побуту в стейті, однаково чи на протязі тих п'яти літ він жив в одному місті, чи в двох, чи скільки раз переїздив. Коли, напримір, аплікант жив пять літ в Пенсильвенії, а саме три роки в Філаделфії а два роки в Пітсбургу, то закон не дозволяє йому привести двох свідків з Філаделфії і двох з Пітзбургу, але його подання о горожанство мусить засвідчити два горожане Сполучених Держав, які знали його безпереривно на протязі цілих пяти літ.

3. ВИРІШЕННЯ СПРАВИ В СУДІ.

(Final Hearing).

Час вирішення.

Поміж висесенням подання о натуралізацію а послідним допитом і вирішенням справи в суді мусить минути не менш, як дев'ятьдесят днів. Тоді суд повідомляє апліканта почтою, коли він повинен зявитися в суді для послідного допиту (final hearing). Кожний суд має означені правильні дні, в котрих вирішує справи горожанства. Не дозволено натуралізувати чужинців лише на протязі трийцяти днів перед загальними виборами.

Допит на суді.

Послідний допит відбувається публично перед судом, Суддя кличе апліканта і його двох свідків і винітує їх менш більше так само, як натуралізований екзаменатор. На основі подання апліканта, заприсяжених заяв його свідків, рапорту натуралізаційного екзаменатора та особистого допиту суддя мусить упевнитись:

1. Що аплікант жив в Сполучених Державах що найменше останніх п'ять літ.
2. Що він не анархіст і не полігаміст (многоженець), але признає основи конституції Сполучених Держав.
3. Чи він вміє говорити по англійськи.
4. Що він знає основні факти американської конституції і державного ладу.
5. ІЦо він є людина з добрым моральним характером і з всякого погляду заслугує, щоб бути допущеним за горожанина Америки.
6. Що його свідки можуть по правді посвідчити за його моральний характер і час побуту в Сполучених Державах.

Призnanня горожанства.

Упевнившись, що аплікант задовольняє всі ті законні вимоги, суддя каже йому зложити присягу на вірність Сполученим Державам. Після того суд вирішує, що він принятий за американського горожанина і виставляє йому посвідку горожанства (*Certificate of Citizenship*). Декуди новий горожанин мусить почекати ще кілька днів, поки судовий урядовець виготовить ту посвідку.

Інакше вирішення.

Коли суддя не певний, чи аплікант з всякого погляду відповідає всім вимогам закона, тоді він може відложить кінцевий допит і вирішення на пізніше або й зовсім відкинути подання. Коли наприклад, аплікант не може на означений день ставитися в суді або його свідки не можуть прийти, або покажеться, що він нерозуміє американських державних установ, тоді суддя може не вирішувати справи відразу тільки назначити йому новий речинець для кінцевого допиту. З другого боку, як що аплікант зовсім не задовольнить постанов закону про горожанство, тоді суддя його подання відкидає і не допускає його до горожанства.

По закону суддя сам має право вирішувати, чи який чужинець здатний бути горожанином чи ні. Тому нераз буває, що в таких самих випадках ріжні судді ріжно рішають. Деякі судді, напримір, прийняли собі таке правило, що не натуралізують тих чужинців, котрих жінки є за границею, і кажуть аплікантам найсамперед спровадити сюди свої сім'ї і щойно тоді старатися о горожанство.

Свідки в суді.

Про свідків була вже мова по переду. Вони мусять бути теж на посліднім допиті і при оста-

точнім вирішенню справи в суді (final hearing). Як би ті самі свідки не могли прийти знов, то можна їх замінити новими. Однаке перед тим треба повідомити про це судового урядовця, так як в ріжких судах є ріжні правила, що до такої зміни свідків.

ІНШІ ПОСТАНОВИ ПРО НАТУРАЛІЗАЦІЮ І ГОРОЖАНСТВО.

Хто може стати горожанином.

Натуралізуватися в Сполучених Державах можуть лише люди білої раси (білошкірі) та люди що родилися в Африці або африканської породи (чорношкірі). — Розумується, і всякі інші люди, котрі родилися в Сполучених Державах, є американськими горожанами без огляду на свою породу, та вони не придбали горожанства через знатуралізацію, тільки вже родилися горожанами.

Натуралізуватися можуть однаково чоловіки, як і жінки. Давнійше горожанство жінки все йшло в парі з горожанством чоловіка і замужна жінка не могла мати окремого горожанства. В вересні 1922 р. увійшов в життя новий закон, по якому жінки, все одно, замужні, чи ні, можуть так само натуралізуватися, як і чоловіки.

Щоби зробити заяву заміру (дістати перші папери), чужинець мусить мати що найменше вісімнайцять літ.

Горожанство жінки.

До 22-го вересня 1922го року по закону жінка залічувалася все до горожан тої держави, в котрій її чоловік був горожанином. Значить, кожна женщина, котра до того часу йшла заміж за горожанина Сполучених Держав, тим самим сама ставала американською горожанкою. Так само жінка

відразу ставала американською горожанкою, коли її чоловік натуралізувався в Америці (прийняв американське горожанство). З другого боку, ідучи заміж за чужинця американська жінщина тратила свої горожанські права в Америці і сама ставала підданою держави свого чоловіка.

Як відомо bogato жінок набуло американське горожанство таким способом, що пішли заміж за американських горожан або, що їх чоловіки натуралізувалися. Тих набутих вже горожанських прав новий закон не скасував. То значить, коли яка жінка пішла заміж за американського горожанина перед днем 22-го вересня 1922-го р., або коли її чоловік прийняв американське горожанство перед днем 22-го вересня 1922-го р., то вона й далі лишається американською горожанкою.

Але від того дня подружка з американським горожанином або натуралізація чоловіка не має вже впливу на горожанство жінки; вона далі лишається підданою тої держави, до якої доси належала. Коли по 22-ім вересня 1922-го року Italіянка, Німка, чи Українка піде заміж за горожанина Сполучених Держав або коли її чоловік прийме американське горожанство через натуралізацію в Америці, то через те вона ще не стане сама американською горожанкою, але лишиться італійською, німецькою чи українською. Коли-ж вона й собі хоче дістати американське горожанство, тоді мусить окремо натуралізуватися в суді, такоже само, як її чоловік. Тільки тоді натуралізація для неї облегчена, а саме не потребує брати наперед перших паперів (робити заяви заміру) і вистарчить, коли в Сполучених Державах прожила один рік перед внесенням подання о горожанство, замість пяти літ, як звичайно вимагається.

З другого боку по новому закону замужна жінка має право натуралізуватися і прийняти американське горожанство, хочби її чоловік не був

американським горожанином і не старався о горожанство. В таких випадках жінка мусить застосуватись до всіх вимогів натуралізаційного закона, включаючи заяву заміру (перші папери) і п'ять літ побуту в Сполучених Державах.

Новий закон також постановляє, що ідучи заміж за чужинця, американська жінка не тратить американського горожанства, хиба що зрікається його формально перед судом. Однак коли вона вийшовши заміж житиме два роки в тій державі, де її чоловік є горожанином, або п'ять літ дебудь за границею, то допускається, що вона понехала своє американське горожанство.

Новий закон не торкається горожанства не замужніх жінок. Вони натуралізуються також, як і мушкини.

Горожанство малолітніх дітей.

Всі діти уроджені в Сполучених Державах є американськими горожанами, хочби й їх батьки не були.

Всі діти уроджені поза границями Сполучених Держав є теж американські горожане, як в час їх уродин батьки були американські горожане. Значить, коли дитина прийшла на світ, все одно чи в Америці чи за границею, після того, як батько прийняв американське горожанство, то вона теж лічиться горожанином Сполучених Держав.

Коли-ж дитина вродилася поза границями Сполучених Держав поки ще батько прийняв американське горожанство, то вона стає американським горожанином лише тоді, коли в час натуралізації батька її ще не минуло двайцять - один літ і коли вона прибула в Америку і осілася тут на постійний побут перед скінченням двайцять-першим роком життя. Значить, коли чужинець приймає американське горожанство, то його малолітні діти (до двайцять-першого року життя), які родилися

заграницею, але живуть в Америці, тим самим стають теж американ. горожанином лих тоді, коли приїде до Сполучених Держав. Коли ж до двайцять-першого року вона сюди не приїде, то залишається далі підданим в своїй країні, хиба, що потім окремо натуралізується.

На дітей, котрим вже минуло двайцять-один літ, натуралізація батька не має ніякого впливу і їх горожанства не зміняє.

Знання англійської мови.

Для того, щоби дістати перші папери (перша заява заміру стати горожанином Сполучених Держав), знання англійської мови не вимагається. Подаючи подання о горожанство (другі папери), чужинець мусить вміти говорити по англійськи, хиба, що взагалі не може говорити (німий) або має земельний наділ з публичних земель Сполучених Держав.

Горожанство і земельні наділі.

В деяких частинах Сполучених Державах є ще вільні землі, в яких поселенці можуть дістати собі від правительства наділи (*homesteads*). Щоби дістати наділ з таких земель, чужинець мусить заявити свій замір стати американським горожанином (взяти перші папери); однаке земля переходить на його власність аж тоді, коли він дістав вже повне горожанство. Такий чужинець, що осівся на державній землі може натуралізуватися і без того, щоб вмів говорити по англійськи. Коли його подання о горожанство суд відкине або відложить, то через те він ще зараз землі не тратить, але може відкликатися до Генерального Земельного Уряду (*General Land Office, Washington, D. C.*) просити, аби дозволили йому більш часу для натуралізації.

Неправильне прибуття.

Не всі чужинці прибувають в Америку правильними іміграційними дорогами і є виказане в іміграційних записках. Напр., богато моряків покидає свої кораблі в американських портах і більш не вертається. Однаке й вони можуть бути допущені до горожанства. Хто прибув такою неправильною дорогою, той повинен в своїм вступнім поданню (форма 2214) докладно представити всі обставини свого приїзду, звідки приїхав, коли, кудою і як. У відповідь на се він одержить всі інструкції, що йому треба зробити перед внесенням подання о горожанство.

Загублені папери.

Хто загубив перші папери або посвідку горожанства, той може дістати від судового урядовця дуплікат. Для того треба сповнити деякі формальності і доказати, що папери загублені.

Кошта натуралізації.

Всі горожанські папери коштують разом п'ять долярів. За зроблення заяви заміру (перші папери) платиться судовому урядовцеві одного доляра, за виповнення і зареєстровання подання о горожанство (*petition for naturalization*) чотири доляри. Більш ніяких коштів нема, з окрема нічого вже не платиться за посвідку горожанства.

Зміна імені.

Коли аплікант хоче змінити своє ім'я, то разом з поданням о горожанство він може просити суд о зміну імені. Суд має право зробити ту зміну одночасно і разом з натуралізацією і виставити горожанські папери вже з тим новим іменем.

Окремі постанови для моряків.

Чужинець, що служив три роки на американськім купецькім або рибальськім кораблях, мусить брати перші папери так, як всякий інший чужинець, що хоче стати горожанином, але роблючи подання о горожж. не потребує доказувати, що прожив п'ять літ в Сполучених Державах. Окрім того він може внести те подання в якім небудь суді, хочби й не мешкав в окрузі того суду і його подання теж негайно розбирають. Однаке він мусить мати посвідку від власника або капітана корабля, що три роки служив на його кораблі і добре справувався, і з тою посвідкою і з двома свідками піти до представника натуралізаційного бюро і перейти вступний екзамен. Свідки повинні посвідчити, що аплікант є та сама людина, якої ім'я назване в посвідці з корабля. Тими постановами можуть покористуватися чужинці моряки, коли вони ще служать на американськім кораблі, та шість місяців після того, як покинули службу.

Інші окремі постанови.

В законі є ще деякі окремі постанови, що до натуралізації тих чужинців, що служили або служать в війську або в фльоті Сполучених Держав. Також легче і в коротшім часі можуть дістати горожанство ті чужинці, що перед 1-им липня 1914-ого року мешкали в Сполучених Державах безпереривно п'ять літ і мали всякі кваліфікації, аби стати горожанами, але американських паперів не брали, та проте помилково вважали себе американськими горожанами і виконували горожанські права та сповняли горожанські обовязки. Коли вони хочуть тепер стати горожанами по закону, то повинні поінформуватися в федерального натуралізаційного екзаменатора або в Натуралізаційнім Бюро в Вашингтоні, так, як для них ціла справа натуралізації улегчена і скорочена.

Чужинці, що увільнилися від військової служби.

Тих чужинців, підданих невтральних держав під час поспілної війни, що зложили заяву заміру статі американськими горожанами (взяли перші папери), але відкликали її аби увільнитися від військової служби, закон виключає раз на завше від горожанства Сполучених Держав. Деякі суди не признають горожанства також тим чужинцям, що не брали перших паперів, але під час війни покликалися на те, що вони піддані невтральних держав і як такі не мають обовязку служити в війську (exemption). Коли вони тепер хочуть натуралізуватися, то наперед нехай порадяться натуралізаційного екзаменатора і представлять їому свою справу.

Утрата горожанства.

Чужинець, що натуралізувався, як горожанин Сполучених Держав, може те горожанство страсти, коли покажеться, що він дістав його незаконним способом або з помочкою якогось обману; тоді суд може уневажнити його горожанські папери. Між іншим, закон дуже строго вимагає, аби аплікант прожив в Сполучених Державах цілих п'ять літ і аби доказано його моральний характер. Суди часто відкидали подання о натуралізацію або й касували горожанство тому, що свідки не знали аплікента весь час і на основі особистого знання не могли посвідчити про його життя і моральний характер на протязі того часу.

Коли натуралізований горожанин виїде з Сполучених Держав і два роки живе в тій державі, з котрої він родом, або п'ять літ в якій іншій чужій державі, то по закону допускається, що він перестав бути американським горожанином і суд може уневажнити його горожанські папери.

Кожний американський горожанин тратить горожанство, коли зложить присягу на вірність якійсь іншій державі.

ДОДАТОК.

(Q. або П. значить: Питання; А. або В. значить: Відповідь).

Щоби дістати американське горожанство, чужинець мусить знати бодай головні основи державного ладу і правління Сполучених Держав. На посліднім допиті або вже й тоді, коли вносить подання о горожанство натуралізаційний екзаменатор і суддя екзаменують його з того знання і на їх питання він мусить відповісти. Розуміється, питаютися не все те саме і не все тими самими словами, та в головнім він повинен вміти відповісти на приблизно такі питання:

Form of Government—the United States, a democratic republic.

Форма правління Сполучених Держав — Демократична Республіка.

1. Q. What form of government has the United States?
П. Яку форму правління мають Сполучені Держави?
A. A republican form of government.
B. Республіканську форму правління.
2. Q. What is a republican form of government?
П. Що значить республіканська форма правління?
A. It is one in which the head of the government is elected.
B. Значить, що голову правительства вибирають.
3. Q. What is the distinction between a republic and a monarchy?
П. Яка різниця поміж республікою і монархією?
A. A republic is a country where the head of the government, usually called the President, is elected; a monarchy is a country where the head of the government, usually called the King or Kaiser or Czar, obtains his office by inheritance.
B. Республікою є держава, в котрій голову правительства вибирають; такого вибраного начальника

держави називають звичайно президентом. Монархією є держава, в котрій голова правительства дістає свій уряд в спадщині; звичайно називають його королем, царем або цісарем.

4. Q. With whom in the United States does the ultimate power and authority rest?
П. Хто має в Сполучених Державах найвищу владу і повагу?
 - A. With the people.
 - B. Народ; все горожанство Сполучених Держав.
5. Q. How do the people rule?
П. Яким способом народ править державою?
 - A. Through their chosen representatives; all officials are either elected by the people or appointed by those who have been elected by the people.
 - B. Через своїх вибраних представників; всі урядовці є або вибрані народом, або назначені тими, кого народ вибрав.
6. Q. What is this kind of a government called?
П. Як називається таке правительство вибране народом?
 - A. A democracy; a government, in the words of Abraham Lincoln, “of the people, by the people, and for the people.”
 - B. Демократичним.

The Constitution—the fundamental law.

Конституція — основний закон.

7. Q. By what fundamental law is the government of the United States determined?
П. Яким основним законом є вирішена форма правління Сполучених Держав?
 - A. The Constitution of the United States.
 - B. Конституцією Сполучених Держав.
8. Q. Who made the Constitution?
П. Звідки взялася Конституція?
 - A. The representatives of the thirteen original states.
 - B. Ухвалили її представники тринайцяти первісних стейтів.

9. Q. When was the Constitution adopted?
П. Коли прийнято Конституцію?
A. It was adopted by Convention on September 17, 1787,
and was declared in effect in 1789.
B. Конституцію прийняла конвенція представників три-
найцяти перших стейтів 17-ого вересня 1787-ого
року, а обов'язувати вона стала в 1789-ім році.
10. Q. What is the Constitution?
П. Що таке Конституція?
A. It is the highest law by which the country is go-
verned; it determines the framework of our na-
tional government and defines the authority of
its different departments; it guarantees certain
fundamental rights to every citizen, and fixes
the relations of the national and state govern-
ments.
B. Це найвищий закон, по якому правиться держава;
ним вирішено, як правительство та його окремі
галузі повинні бути зорганізовані і яка їх влада;
він признає кожному горожанину деякі основ-
ні і недоторканні права; і він розмежовує від-
відносини поміж федеральними і стейтовими пра-
вительствами.

**The Nation and the States — Federal and state governments.
Держава і Стейти. — Федеральне і стейтові правительства.**

11. Q. What do we mean by the National Government?
П. Що ми називаємо Національним Правительством?
A. We mean the government of the country as a whole;
in other words, the government of the United
States, established by the Constitution.
B. Спільне правительство цілої країни, цілих Сполуче-
них Держав, установлене Конституцією.
12. Q. Into what main divisions is the country divided?
П. На які головні частини поділена ціла країна?
A. The country is divided into states — for example,
the State of New York, the State of Pennsyl-
vania, the State of Illinois, and so on.
B. Вона поділена на стейти, напримір, стейт Нью Йорк,
стейт Пенсильванія, стейт Іллінойс, і так далі.

13. Q. What do we mean by a state government?
П. Що ми називаємо стейтовим правительством?
A. We mean the separate government which each state has.
B. Окреме правительство кожного стейту.
14. Q. Are the national and state governments ever in conflict?
П. Чи поміж національним і стейтовим правителством не буває суперечок?
A. No, because the people through the Constitution gave certain powers to the national government and certain powers to the state governments. Some things can be done best by the states; these are left to the states. Some things concern the nation as a whole; these are controlled by the national government. The constitution tells which powers belong to the national government and which to the state governments.
B. Ні. Конституція дає окрім права національному правительству, а окремі стейтовим. Деякі справи може найкраще полагодити кожний стейт для себе; тому їх віддано до вирішення стейтам. Інші справи доторкають цілої держави; тому нагляд над ним має національне правительство. Конституцією розмежовано, яку влада має національне правительство і яку стейтові.
15. Q. What are some of the powers of the national government?
П. Яку влада має національне правительство?
A. To provide for the national defense, to make treaties and conduct relations with other countries, to regulate commerce, to coin money, to establish post offices.
B. Забезпечити оборону держави, заключати договори й удержувати зносини з іншими державами, регулювати торговлю, бити гроші, закладати поштові уряди і так далі.
16. Q. What are some of the powers of the state governments?
П. Яку влада мають стейтові правительства?
A. To provide schools, to protect life and property, to regulate business and working conditions, to make laws in regard to such things as workmen's compensation and mother's pensions.

- B. Засновувати школи і дбати про освіту населення, охороняти життя і власність горожан, регулювати промисловість і умови праці і таке інше.
17. Q. Is the national government called by any other name?
- П. Чи національне правительство називають ще як інакше?
- A. Yes, it is called the Federal Government.
- B. Так, називають його Федеральним Правительством.
18. Q. Why is it called the Federal Government?
- П. Чому називають його Федеральним Правительством?
- A. Because the United States is a union or federation of states.
- B. Тому, що Сполучені Держави є союзом або федерацією стейтів.
19. Q. Of how many states is the United States composed?
- П. Скільки Стейтів є в Сполучених Державах?
- A. It is composed of forty-eight states.
- B. Сорок-вісім.
20. Q. Has it always been composed of forty-eight states?
- П. Чи Сполучені Держави все складалися з сорок-восьми стейтів?
- A. No. Originally there were only thirteen states — New York, Pennsylvania, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island, Connecticut, New Jersey, Delaware, Maryland, Virginia, North Carolina, South Carolina, and Georgia.
- В. Ні. З початку було лише тринадцять стейтів: Нью Йорк, Пенсильвія, Масачусетс, Нью Гемпшир, Род Айленд, Конектікет, Нью Джерзі, Делавер, Меріленд, Вирджінія, Норт Каролайна, Саут Каролайна і Джорджія.
21. Q. How did it happen that these thirteen states formed the United States and increased to forty-eight states?
- П. Яким-же способом з тих тринадцять стейтів стали Сполучені Держави і яким способом їх число виросло до сорок-восьми?
- A. Before the American Revolution, this country was made up of thirteen colonies on the Atlantic coast

which belonged to Great Britain. In 1776, these colonies declared their independence of Great Britain and, after a war which lasted nearly eight years, won their independence. In order to agree upon a common plan of government, the people of these thirteen independent states elected representatives to a convention which met in Philadelphia in 1787 and which wrote the Constitution. This was ratified by the thirteen states, and under it the government of the United States was organized in 1789. Since then, the United States has acquired new territories stretching to the Pacific Ocean and these territories have been divided into states. When the Constitution was adopted, there were only the thirteen original states with less than 4,000,000 people. Now there are forty-eight states and more than 105,000,000 people in the United States.

B. Перед американською революцією в другій половині вісімнайзятого століття Америка ще не була заселена так, як тепер. Білі колоністи жили лише в тій частині, що понад Атлантическим Океаном і та частина складалася з тринайзяття колоній, які належали до Англії. В 1776-ім році ті колонії обявили свою незалежність від Англії і після війни, яка тривала мало не вісім літ, здобули собі самостійність. Аби спільно вирішити, яке на будуче має бути правління в Америці, горожане тих тринайзяття самостійних стейтів вибрали своїх представників на конвенцію, яка відбулася в 1787-ім році в місті Філадельфії і ухвалила спільну Конституцію. На основі тої Конституції зорганізовано в 1789-ім році правительство Сполучених Держав. З того часу Сполучені Держави здобули нові землі аж до Тихого Океану і ті нові землі поділено на нові стейти. В той час, коли ухвалено Конституцію, було лише тринайзять стейтів з 4,000,000 населення. Тепер є сорок-вісім стейтів і поверх 105,000,000 населення в Сполучених Державах.

The Federal Government — the three branches.

Федеральне Правительство — три галузі.

22. Q. Into how many parts is the government of the United States divided?

П. На скільки частий ділиться Правительство Сполучених Держав?

- A. The Federal government is divided by the Constitution in to three parts, or branches:
 1. Congres, the legislative branch, which makes the laws,
 2. The President, the executive branch, which carries out the laws, and
 3. The Supreme Court, the judicial branch, which interprets the laws.
- B. Федеральне Правительство поділене Конституцією на три частини або галузі: 1. Конгрес — законодатна галузь — творить закони; 2. Президент — виконуюча або екзекутивна галузь — виконує закон; 3. Найвищий Суд — судова галузь — розtolковує закони.

The Federal Government — the legislative branch.

Федеральне Правительство — законодатна галузь.

- 23. Q. Of how many parts is Congress, the legislative branch, composed?
П. З яких частин складається Конгрес, законодатна галузь федерального правительства?
- A. Two: the Senate and the House of Representatives.
 B. Конгрес складається з Сенату і з Зібрання Представників.
- 24. Q. How many Senators are elected from each state?
П. Скільки сенаторів вибирають з кожного стейту?
 A. Two.
 B. Двох.
- 25. Q. How many Senators are there altogether?
П. Скільки є всіх сенаторів?
 A. Ninety-six; that is, two from each of the forty-eight states.
 B. Дев'ятъдесяте-шість; значить, по двох з кожного з сорок-восьми стейтів.
- 26. Q. How are the Senators elected?
П. Як вибирають сенаторів?
 A. By direct vote of the people in each state.
 B. Прямим голосуваннem горожан кожного стейту..
- 27. Q. For how long term is a Senator elected?
П. На який час вибирають сенатора?

- A. For six years.
B. На шість літ.
28. Q. Who presides over the Senate?
П. Хто є предсідателем в Сенаті?
A. The Vice-President of the United States.
B. Віце-президент Сполучених Держав.
29. Q. How many Representatives are there for all the forty-eight states?
П. Скільки членів (послів) є в Зібранню Представників?
A. At present, there are 435.
B. Тепер є 435.
30. Q. How is the number of Representatives from each state determined?
П. Скільки Представників (послів) є з кожного стейту?
A. According to population. If one state has twice as many people in it as another, it will have twice as many representatives. Each state is divided into congressional districts according to its population and from each district there is one Representative.
B. То залежить від населення. Коли який стейт має вдвое стільки населення, що другий, то й має два рази стільки Представників. Кожний стейт є поділений на конгресові дистрикти з приблизно однаковим числом населення і з кожного дистрикту вибирають одного члена (посла) до Зібрання Представників.
31. Q. How are members of the House of Representatives elected?
П. Як вибирають членів Зібрання Представників?
A. By direct vote of the people in each congressional district.
B. Прямим голосуванням мешканців кожного дистрикту.
32. Q. For how long a term is a member of the House of Representatives elected?
П. На як довго їх вибирають?
A. For two years.
B. На два роки.

- A. For six years.
B. На шість літ.
28. Q. Who presides over the Senate?
П. Хто є предсідателем в Сенаті?
A. The Vice-President of the United States.
B. Віце-президент Сполучених Держав.
29. Q. How many Representatives are there for all the forty-eight states?
П. Скільки членів (послів) є в Зібранню Представників?
A. At present, there are 435.
B. Тепер є 435.
30. Q. How is the number of Representatives from each state determined?
П. Скільки Представників (послів) є з кожного стейту?
A. According to population. If one state has twice as many people in it as another, it will have twice as many representatives. Each state is divided into congressional districts according to its population and from each district there is one Representative.
B. То залежить від населення. Коли який стейт має вдвое стільки населення, що другий, то й має два рази стільки Представників. Кожний стейт є поділений на конгресові дистрикти з приблизно однаковим числом населення і з кожного дистрикту вибирають одного члена (посла) до Зібрання Представників.
31. Q. How are members of the House of Representatives elected?
П. Як вибирають членів Зібрання Представників?
A. By direct vote of the people in each congressional district.
B. Прямим голосуванням мешканців кожного дистрикту.
32. Q. For how long a term is a member of the House of Representatives elected?
П. На як довго їх вибирають?
A. For two years.
B. На два роки.

33. Q. Who presides over the House of Representatives ?
П. Хто проводить в Зібранню Представників?
A. The speaker of the House, who is elected by the members of the House from their own number.
В. Предсідатель, котрого члени Зібрання вибирають з поміж себе.
34. Q. What is the duty of Congress ?
П. Які обовязки має Конгрес?
A. To make all national laws.
В. Творити всі державні (федеральні) закони.
35. Q. How does Congress make a law ?
П. Яким способом Конгрес установляє закони?
A. Any proposed law, called a bill, must first be passed by a majority vote by both the Senate and the House of Representatives and then be approved and signed by the President. If, instead of signing it, the President disapproves and vetoes it, the bill may still become a law if, after reconsideration by Congress, it is again passed by both the Senate and the House of Representatives, but this time by a two-thirds vote.
B. Закон опроект мусить бути ухвалений більшістю голосів в Сенаті і в Зібранню Представників і потім мусить бути підписаний Президентом. Що-йно тоді законопроект стає законом. Коли Президент не погоджується з законопроектом, то може його не підписати і тоді законопроект не має законної сили, хоч в Конгресі його ухвалили. Але тоді Конгрес має право ще раз взяти його під свою нараду і коли Сенат і Зібраннє Представників ухвалить його ще раз більшістю двох-третих голосів, то законопроект стає законом навіть без згоди Президента.
36. Q. Where does Congress meet ?
П. Де збирається Конгрес?
A. In the city of Washington, in the District of Columbia.
В. В місті Вашингтоні.
37. Q. When does Congress meet ?
П. Коли збирається Конгрес?
A. Congress meets regularly once a year, the first Monday in December, and remains in session,

often for many months, until it has disposed of all matters requiring attention.

- B. Конгрес збирається на нараду правильно раз на рік, першого понеділка в місяцю грудні, і радить доти, доки не вирішить усіх справ, які вимагають його уваги і рішення; така сесія Конгресу триває нераз скільки місяців.
38. Q. May Congress meet at any other time?
П. Чи Конгрес може зійтися в інший час?
A. Yes, the President may call Congress in special Session at any time.
B. Так, Президент може кожного часу скликати Конгрес на спеціальне засідання.

The Federal Government — the executive branch.
Федеральне Правительство — виконуюча галузь.

39. Q. Who is the head of the United States Government and the Chief Executive of the nation.
П. Хто є головою правительства Сполучених Держав і головним виконуючим (екзекутивним) начальником держави?
A. The President.
B. Президент.
40. Q. Why is the President called the Chief Executive?
П. Чому Президента називають виконуючим (екзекутивним) головою держави?
A. Because the executive power of the nation is given to him by the Constitution.
B. Тому, що Конституція дає йому виконуючу владу в державі.
41. Q. What are the most important duties of the President?
П. Які є головні обовязки Президента?
A. (a) To see that the Federal laws are faithfully executed,
(b) To advise Congress when he thinks new laws are needed,
(c) To appoint a large number of officers of the Federal government.
(d) To make treaties and represent the United States in its relations with other nations, and

- (e) To command the army and navy. (This last power, he usually delegates to military and naval officers.)
- B. Президент має обовязки:
- а) глядіти, аби точно виконувано всі федеральні закони;
 - б) радити Конгресови, коли думає, що треба яких нових законів;
 - в) назначувати урядовців федерального правительства;
 - г) заключати договори і заступати Сполучені Держави в зносинах з іншими державами і
 - д) Єсть головним командантом армії і флоту.
42. Q. Who may become President?
- П. Хто може бути Президентом?
- A. Any native-born citizen who has attained the age of thirty-five years and been fourteen years a resident within the United States.
 - B. Кождий уроджений в Америці горожанин, що має трийцять-п'ять літ і чотирнайцять літ мешкав в Сполучених Державах.
43. Q. May an alien or a naturalized citizen become President?
- П. Чи чужинець або натуралізований горожанин може стати Президентом?
- A. No, because he is not native born.
 - B. Ні, так як він не родився в Америці.
44. Q. May the child of an alien, born in this country, become President of the United States?
- П. Чи син чужинця, уроджений в Америці, може стати Президентом?
- A. Yes, because he is a native-born citizen.
 - B. Так.
45. Q. How is the President of the United States elected?
- П. Як вибирають Президента Сполучених Держав?
- A. He is elected by the people — through the electors.
 - B. Вибирає його весь народ через своїх виборних електорів.
46. Q. Who are the electors?
- П. Хто є ті електори?

- A. They are representatives elected by the people of each state, who vote for President as the people of each state decide.
- B. Представники вибрані народом кожного стейту на те, аби голосувати на президента так, як більшість в тім стейті хоче.
47. Q. How many elector has each state?
П. Скільки слекторів має кожний стейт?
A. As many as it has Senators and Representatives.
B. Стільки, скільки сенаторів і представників в Конгресі.
48. Q. When will the next Presidential election be held?
П. Коли будуть найближчі президентські вибори?
A. On the first Tuesday in November, 1924, and every four years thereafter.
B. В перший вівторок в листопаді 1924 і що чотири роки після того.
49. Q. For how long a period is the President elected?
П. На як довго вибирають Президента?
A. For four years.
B. На чотири роки.
50. Q. When does the President take office?
П. Коли Президент обіймає свій уряд?
A. On the 4th of March following his election.
B. 4-ого марта після того, як його вибрали.
51. Q. For how many terms may the President serve?
П. Скільки раз та сама людина може бути Президентом?
A. For as many terms as he is elected, but no President has ever been elected for more than two terms.
B. Стільки раз, скільки його виберуть, але ще не було випадку, щоб когось вибрали президентом більш як два рази.
52. Q. Can the President be removed from office during his term?
П. Чи Президента можна скинути з уряду на протязі того часу, на який він вибраний?

- A. Yes, by impeachment by the Senate, but no President has ever been so removed.
- B. Так, коли Сенат обвинуватить його о незаконні вчинки. Однаке ще жадного Президента не скидали з уряду таким способом.

The Cabinet.

Кабінет.

53. Q. What is the Cabinet ?
П. Що таке Кабінет?
- A. The heads of the ten executive departments of the government are called the Cabinet.
B. Кабінет називають начальників десяти виконуючих департаментів в правительстві.
54. Q. Who are these ten officials ?
П. Хто вони є?
- A. The Secretary of State, Secretary of the Treasury, Secretary of War, Attorney General, Postmaster General, Secretary of the Navy, Secretary of the Interior, Secretary of Agriculture, Secretary of Commerce, and Secretary of Labor.
B. Державний секретар (для закордонних справ), Секретар Скарбу, Секретар Війни, Генеральний Прокуратор, Генеральний Постмастер, Секретар Флоту, Секретар Внутрішніх Справ, Секретар Хліборобства, Секретар Торговлі і Секретар Праці.
55. Q. What does the Cabinet do ?
П. Що той кабінет робить?
- A. It advises with the President and assist him in carrying on the work by the government.
B. Помагає Президентові в його урядовій роботі.
56. Q. Are the Cabinet officers elected ?
П. Чи членів Кабінету вибирають?
- A. No, they are appointed by the President and their appointment approved by the Senate.
B. Ні, їх назначає Президент і те назначення затверджує Сенат.

The Vice-President.

Віце-президент.

57. Q. If the President dies or is removed from office by impeachment, who takes his place?
П. Коли Президент умре, хто тоді займає його місце?
A. The Vice-President of the United States.
B. Віце-президент Сполучених Держав.
58. Q. How is the Vice-President elected?
П. Як вибирають Віце-президента?
A. In like manner and at the same time as the President.
B. Так само і в той сам час як Президента.
59. Q. If both the President and Vice-President die or are removed from office by impeachment, who becomes President?
П. Хто стає Президентом, якби так Президент і Віце-президент оба померли?
A. The Secretary of State.
B. Державний Секретар.

The Federal Government — the judicial branch.

Федеральне Правління — судова галузь.

60. Q. In what courts is the judicial power of the United States vested?
П. Які суди мають судову владу в цілих Сполучених Державах?
A. In the Supreme Court and certain inferior courts.
B. Найвищий Суд Сполучених Держав і деякі інші федеральні суди.
61. Q. What is the highest Court of the United States?
П. Котрий суд в Сполучених Державах є найвищий?
A. The Supreme Court.
B. Так званий Найвищий Суд Сполучених Держав.
62. Q. How many members has the Supreme Court?
П. Скільки суддів є в Найвищому Суді?
A. One Chief Justice, and eight associate Justices.
B. Дев'ять суддів Найвищого Суду, між ними один Головний Суддя.

63. Q. Are the Justices elected?
П. Чи тих суддів вибирають?
- A. No, they are appointed by the President, with the approval of the Senate and hold office for life, or during good behavior.
- B. Ні, їх назначає Президент з згодою Сенату на ціле життя.
64. Q. What are the duties of the Supreme Court and other courts of the United States?
П. Які є обовязки Найвищого Суду і інших федеральних Судів?
- A. To decide disputes, to punish all persons breaking the laws of the United States, and to tell what any law, about which there is doubt, means.
- B. Розсуджувати спори, карати осіб, які ломлять закони Сполучених Держав і, коли єсть сумніви що до значення якого закона, вирішувати що той закон значить.
65. Q. Has the Supreme Court any other duty?
П. Чи Найвищий Суд має ще який інший обовязок?
- A. Yes, it must decide whether any law is in accordance with the Constitution. The Constitution is the highest law of the country, and any law which conflicts in any way with the Constitution must be declared null and void. The Court is said to declare such a law „unconstitutional”.
- B. Так, він рішає, чи який закон є в згоді з Конституцією. Конституція є найвищим законом в Америці і всякий інший закон, що в чім небудь суперечить Конституції, є неважкий. Тоді Найвищий Суд заявляє, що такий закон є „не-конституційний”.
66. Q. What is one of the duties of the United States District Courts, the lowest of the Federal courts?
П. Який обовязок має між іншим, найнижчий федеральний суд, так званий Окружний Суд Сполучених Держав?
- A. To naturalize aliens as American citizens.
- B. Натуралізувати чужинців як американських гопрожан.

**The State Governments.
Стейтові Правительства.**

67. Q. Has each of the forty-eight states a constitution?
II. Чи стейти мають свої конституції?
- A. Yes, each state has a state constitution.
B. Так, кожний стейт має свою стейтову конституцію.
68. What does the state constitution do?
II. Що говорить стейтова конституція?
- A. It tells how the state is to be governed. The state constitution must not be in conflict in any way with the United States Constitution, and except for the latter, is the highest law for the state.
B. Стейтова конституція говорить, яке правління повинно бути в стейті. Для свого стейту вона є найвищий закон, однаке не сміє в нічим протистояти Конституції Сполучених Держав.
69. Who made the state constitution in each state?
II. Хто установив стейтову конституцію в стейтах?
- A. The people of the state, through their representatives.
B. Нарід стейту, через своїх представників.
70. Q. Into how many parts is each state government divided?
II. Як поділено правительство в кожнім стейті?
- A. Like the Federal government, each state government is also divided into three parts or branches:
(1) the legislative, which makes the laws for each state, (2) the executive, which carries out the laws, and (3) the judicial, which interprets the laws.
B. Так як федеральне правительство, так само і стейтова ділиться на три часті або галузі: 1) законодатна творить закони для стейту, 2) екзекутивна виконує закони і 3) судова толкує закони.
71. Q. Who makes the state laws in each state?
II. Хто устанавляє закони для кожного стейту?
- A. The State Legislature.
B. Стейтова Законодатна Влада.
72. Q. Of how many parts is the State Legislature composed?

П. З скільки частин складається Стейтова Законодатна Влада?

A. Two: the smaller one is called the Senate, and the larger one is usually called the Assembly or House of Representatives, but the name varies in the different states.

B. З двох. Менше і вище законодатні зібрання називається Сенат, ширше і нище називається звичайно Зібранням Представників, Стейтовим Зібранням і зрештою в різких стейтах ріжно.

73. Q. How are members of the State Legislature elected?
II. Як вибирають членів стейтових законодатних зібрань?

A. Directly by the people.

B. Вибирає їх населення стейту прямим голосуванням.

74. Q. For how long a period are they elected?
II. На який час їх вибирають?

A. This varies in the different states; the members of the smaller or upper house, the State Senate, are usually elected for either two or four years, and the members of the larger and lower house are usually elected for either one or two years.

B. В різких стейтах є ріжні установи. Звичайно членів стейтового сенату вибирають на два або чотири роки, а членів нищого законодатного зібрання в стейті на рік або на два.

75. Q. Who is the chief executive officer in each state?
II. Хто є головним екзекутивним урядником в стейті?

A. The Governor.

B. Говернор.

76. Q. How is the Governor elected?
II. Як вибирають говернора?

A. Directly by the people.

B. Загальним голосуванням в стейті.

77. Q. For how long a period is he elected?
II. На як довго його вибирають?

A. This varies in the different states; usually for either two or four years.

B. В різких стейтах на ріжний час; звичайно або на два або на чотири роки.

78. Q. What are some of the duties of the Governor?
II. Які обовязки має губернатор?
- A. (a) To see that the laws are properly carried out.
(b) To recommend needed laws to the State Legislature,
(c) To appoint a large number of state officers to assist him.
- B. а) глядіти, щоб закони виконувалися так як треба;
б) предкладати нові закони під ухвалу стейтовим законодавчим зібранням; в) назначувати стейтових урядників.
79. Q. Are there also state courts?
II. Чи є також стейтові суди?
- A. Yes, each state has system of state courts which punish all persons breaking the laws of the state, and which tell the meaning of the state laws.
- B. Так, кожний штат має свої стейтові суди, які карають осіб, що порушують стейтові закони; стейтові суди мають теж обов'язок тлумачити значення стейтових законів.
80. Q. How are the judges of the state courts chosen?
II. Як вибирають суддів для стейтових судів?
- A. In some states they are elected by the people, in others they are appointed by the Governor.
B. В деяких штатах їх вибирає народ; в деяких іменує губернатор.
81. Q. What is one of the duties of the state courts?
II. Якій обов'язок мають, між іншим, стейтові суди?
- A. To naturalize aliens. Both the Federal and state courts have this right.
B. Натуралізувати чужинців. І стейтові і федеральні суди мають право надавати чужинцям американське горожанство.

Local Government.

Місцеве Правління.

82. Q. Besides the Federal and state governments, what other type of government have we in this country?
II. Чи окрім федерального і стейтових правителств є ще які уряди в Сполучених Державах?

- A. Local government. Each city or country district has some form of local government which attends to purely local affairs.
- B. Місцеве правління. Кожне місто і кожний повіт має якісь місцеві уряди, що займаються лише справами міста чи повіту.
83. Q. Who determines the form of local government?
П. Хто вирішує форму місцевого правління?
- A. Each state determines the kinds of local governments in it; each community receives its right of local self-government from the state.
- B. Кожний стейт для своїх міст і повітів, кожна громада дістає права місцевої само-управи від стейту.
84. Q. What is the most common kind of local government?
П. Який є найвизначніший рід місцевого правління?
- A. City government.
B. Міська управа.
85. Q. Who is the head and chief executive of the city government?
П. Хто є головою і головним екзекутивним начальником міської управи?
- A. The Mayor.
B. Мейор.
86. Q. What are some typical departments of the city government?
П. Які є звичайно департаменти міської управи?
- A. The police department, fire department, health department, education department, street cleaning department, water department, and park department.
- B. Департамент поліції, пожарний, шкільний, здоров'я, чищення вулиць, водопроводів і парків.
87. Q. What forms of local government are there outside of the city?
П. Які є ще форми місцевого правління окрім міських управ?
- A. The township and the county. Each state is divided into counties, and each county into townships. These divisions are important, however, only in country districts outside of cities and villages.

В. Повітова управа. Кожний стейт є поділений на повіти.

Important Facts in American History.

Важні факти в американській історії.

88. Q. Who discovered America? — When?

П. Хто відкрив Америку і коли?

A. Christopher Columbus discovered America in 1492.
(Columbus was not, however, the first European to visit these shores. The Norsemen under Leif Erikson reached this continent as early as the year 1000. It is because Columbus' voyage in 1492 was followed by important exploration and permanent settlement that he is commonly called the discoverer of America.)

B. Христофор Колюмб в 1492-ім році.

89. Q. Who were the Pilgrims?

П. Хто були Прочане (Pilgrims)?

A. They were among the first immigrants to this country, coming from England to seek religious liberty in the new world.

B. Одні з перших імігрантів, які прибули сюди з Англії, шукаючи в новім світі релігійної свободи.

90. Q. In what year did the Pilgrims come to America, and where did they land?

П. Коли вони прибули в Америку і до якого берега?

A. In 1620; they landed at Plymouth, Massachusetts.

B. В 1620-ім році; вийшли на берег в Плімаут, Массачусетс.

91. Q. What is the Declaration of Independence?

П. Що таке американська Декларація Незалежності?

A. It is the document in which the thirteen original states declared their independence of Great Britain.

B. Документ, котрим тринадцять первісних стейтів обявили свою незалежність від Англії.

92. Q. When and where was the Declaration of Independence signed?

П. Коли й де підписано Декларацію Незалежності?

- A. July, 4, 1776, in Philadelphia.
B. 4-ого липня 1776-ого року, в Філаделфії.
93. Q. When did the American Revolution begin?
П. Коли почалася американська революція?
A. 1775.
B. В 1775-ім році.
94. Q. When was the treaty of peace signed and the independence of the United States recognized by Great Britain?
П. Коли підписано мировий договір і Англія визнала самостійність Сполучених Держав?
A. 1783.
B. В 1783-ім році.
95. Q. Who was the first President of the United States?
П. Хто був першим президентом Сполучених Держав?
A. George Washington.
B. Джордж Вашингтон.
96. Q. When was George Washington inaugurated as President?
П. Коли Джордж Вашингтон зайняв уряд президента?
A. 1789.
B. В 1789-ім році.
97. Q. When did the Civil War begin, and when did it end?
П. Коли почалася Громадянська Війна в Америці і коли скінчилася?
A. It began in 1861 and ended in 1865.
B. Почалася в 1861-ім році і скінчилася в 1865-ім.
98. Q. What was the cause of the Civil War?
П. Які були причини Громадянської Війни.
A. Slavery. Negroes were owned in the Southern states as slaves. The Northern states believed this was wrong. The Southern states, in order to maintain slavery, attempted to secede from the United States. The Northern states insisted on maintaining the Union. So war developed.
B. Невільництво. В південних штатах пігри були невільниками. Північні штати хотіли скасувати невільництво, і щоби до скасування не допустити,

південні стейти пробували відірватися від Сполучених Держав. Північні стейти наставали на те, щоби всі стейти були обєднані, і з того прийшло до війни.

99. Q. Which side won the war?
П. Котра сторона побідила?
A. The Northern states. Slavery was abolished, and the Union was preserved, and it was definitely settled that no state has the right to withdraw from the United States.
B. Північні стейти. Невільництво скасовано, держава лишилася обеднана і раз на завше вирішено, що ніякий стейт не має права відлучатися від Сполучених Держав.
100. Q. Who was President during the Civil War?
П. Хто був президентом під час Громадянської Війни?
A. Abraham Lincoln.
B. Абраам Лінкольн.
101. Q. When did the United States declare war against Germany in the late World War?
П. Коли Сполучені Держави обявили війну Німеччині під час последньої світової війни?
A. April 6, 1917.
B. 6-ого квітня 1917-ого року.

General Questions.

Ріжні питання.

102. Q. Can the Constitution of the United States be amended?
П. Чи Конституцію Сполучених Держав можна змінити?
A. Yes.
B. Так.
103. Q. How can the Constitution of the United States be amended?
П. Яким способом можна змінити Конституцію Сполучених Держав?
A. The amendment must be proposed by a two-thirds majority of both houses of Congress, and ratified by three-fourths of the states.

- B. Обі палати Конгресу (Сенат і Зібраннє Представників) мусять ухвалити проект такої зміни більшістю двох третих голосів, а що найменше трийцьть-шість стейтів (три четверті всого числа) мусить ту зміну затвердити.
104. Q. How many amendments has the Constitution?
П. Скільки є додатків (поправок) до Конституції?
A. Nineteen.
B. Дев'ятнайцять.
105. Q. Who can vote?
П. Хто може голосувати?
A. As a rule, every citizen over 21 years of age who has established a residence in his district. Each state determines in general what the qualifications of the voter are. Some states require the voter to be able to read and write. A few states permit aliens who have taken out their first papers to vote.
B. Правильно голосувати може кожний горожанин, що має більше як двайцять-один літ і мешкає в виборчім окрузі. Зрештою кожний стейт приписує, які кваліфікації повинен мати голосуючий. Деякі стейти вимагають, щоб він вмів читати і писати. Деякі стейти дозволяють голосувати чужинцям, котрі взяли перші горожанські папери.
106. Q. Can women vote?
П. Чи жінщини можуть голосувати?
A. Yes, women in the United States have the same right to vote as men.
B. Так, жінки мають такі самі виборчі права як муцини.
107. Q. What is the capital of the United States?
П. Котре місто є столицею Сполучених Держав?
A. Washington.
B. Вашингтон.
108. Q. Has each state a capital city?
П. Чи кожний стейт має свою столицю?
A. Yes.
B. Так.
109. Q. What do the stars and stripes of the American flag represent?

II. Що значать звізди і смуги на американськім прапорі?

- A. Each of the forty-eight stars stand for one of the forty-eight states; each of the thirteen stripes stands for one of the thirteen original states.
- B. Звізд є сорок-вісім і воно означають сорок-вісім теперішніх стейтів; тринайцять смуг пригадує тринайцять перших стейтів.
110. Q. What is an anarchist?
II. Що то таке анархіст?
A. An anarchist is a person who does not believe in organized government.
B. Анархіст є людина, котра не вірить в організоване правительство.
111. Q. What is a polygamist?
II. Що таке Полігаміст?
A. A polygamist is one who believes in marriage with more than one husband or wife at the same time.
B. Полігаміст є той, хто вірить, що можна одночасно мати більш як одного чоловіка або більш як одну жінку.
112. Q. Can an anarchist or a polygamist be naturalized as an American citizen?
II. Чи анархіст або полігаміст може натуралізуватися як горожанин Сполучених Держав?
A. No.
B. Hi.
113. Q. Who is the President of the United States?
II. Хто є президентом Сполучених Держав?
114. Q. Who is the Governor of your state?
II. Хто є губернатором в вашім стейті?
115. Q. What is the capital of your state?
II. Де є столиця вашого стейту?
116. Q. Who is the Mayor of your city?
II. Хто є мейором вашого міста?

